

N y e s t e
S f i l d e r i e a f K j ø b e n h a v n.

A tt e n d e A a r g a n g. N o. 36.

Udgivet, redigeret og forlagt af S. S o l b i n.

Forsendes, i Folge Kongel. allernaadigst Tilladelse, med Brevposterne.

E s s e r d a g e n den 5 M a i 1 8 2 1 .

Noget om Pigeskolerne i Kjøbenhavn.

(Fortsættelse; see forr. No.)

Grammatik lære Bornene sjeldent, før de have læst Sprog i 2, 3, ja vel endog 4 Aar; men hvad have de da lært af Sprogene i den Tid? Uden Grammatik maa al Sprodkundskab blive meget indskranket og mangelfuld. Vel kan Man, efter Campes Plan, lære Born et fremmed Sprog ved at tale det med dem; men da bliver det i Grunden intet fremmed Sprog; thi Man vil dog vel ikke troe, at Born skulde kunne lære et Sprog ved at tale det visse Timer om Ugen, og naar Foreldrene tale det med dem, da er det jo Modersmalet. Men de Foreldre, som selv kunne lære deres Born de fremmede Sprog, behøve ei at sende dem i Skoler for at lære dem, og skulde andre Born lære Sprogene i Skolen ved blot Samtale, da krævedes der ikke allene en stor Mængde Timers Information i Sprogene, men og en duelig Lærer, der ikke allene kunde tale Sproget, men tale det rigtigt og smukt; men hvormange finder Man af saadanne Lærere, og hvormange Pigeskoler kunde vel have Raad til at holde dem? Desuden vilde det, efter Campes Methode, falde Bornene meget vanskeligt at lære at oversette Sprogene, naar de ikke kende i det Mindste lidt til Grammatikken. Hver nye Tid, Person, Tal o. s. v. vilde vere saa godt som et nyt Ord, naar de ei kunde henføre dem til Stammen. Udtalen har ogsaa mange Vanskeligheder,

naar Man ikke kender lidt til Grammatikken; thi da kan Man næsten ingen Regler give for den, og selv disse høre jo til Grammatikken. Den skal Grammatikken læres af Born paa 5 til 6 Aar, hvilket jo er nødvendigt, naar de alt i den Alder skulle lære fremmede Sprog, saa maa den visknok ikke behandles strengt systematisk, som gjerne hidtil er skeet; thi da kunne vorne Piger have ondt nok ved at fatte den. Man burde heller ikke strap begynde med tydse eller fransk Grammatik, men heller med danske. Ingen grammatiske Lærebog bør i Begyndelsen bruges; thi da lære Bornene Ord, uden at forbinde noget Begreb dermed. Den første Udenadslæren seer bedst ved mundtlige Samtaler, og saaledes bør og den første Grammatik læres. Læreren fortæller blot sine Elever, at alle de Ord, Man bruger i Talen og i Boger, henføres til visse Claffer, som Man har kaldt: Artikel, Substantiv o. s. v., — siger dem, hvad Hørsjel der er paa de forskellige Ordklasser og hvorledes Man kan prove, til hvad Classe ethvert Ord hører, f. Ex. Substantivet kan have Artiklen for og bag sig, Adjektivet kan legges til Mand, Kvinde, Ting, o. s. v. Derspaa valge han forskellige Ord og lader Eleverne henføre dem hver til sin Classe. I Begyndelsen seer det vel noget braaget ud for Bornene; men, naar Man gjør det til en Slags Gjetterleg, faae de snart Interesse derfor, og nu kan en duelig Lærer let forandre Gjetningen til Sikkerhed, ved at spørge om Grunden til, at et Ord henføres til den, og ingen anden Classe. Man

saaledes oversendte til Neikerig, hvor de modtages af Bisshop G. Vidalin, Ridder af Dannebrogens, samt forvares der under Stifts: Øvrighedens Over-Opsigt, indtil det sørgne Locale dertil, hvis Indretning Regjeringen allerede har bevilget, er blevet fuldført. En ny Gave dertil er allerede indkommen fra Selskabets udenlandfse Øres-Medlem, Baron, Major og Johanniter-Ridder Friederich de la Motte Fouqué, i Mark-Brandenburg, som ogsaa har lovet fremdeles at bidrage med Iver til Bibliothekets Forsgelse.

Selskabets Indtagter, bestaaende i Medlemmernes Bidrag her og i Island, overordentlige Gaver og hvad der er indkommet ved Salg af dets Forlagsverker m. m., have, i det forbigeangne Regnskabs-Aar helsket alt til 1171 Rbdlr. 68 f. i Sedler og Tegn, samt 172 Rbdlr. 24 f. i Solv. Hvorimod Udgivterne have beløbet sig til 1025 Rbdlr. 66 f. i Sedler og Tegn. Selskabets Ejendom til Dato, Øsger og andre deslige Effecter fraregnede, er: i Kongelige og Bank-Obligationer 800 Rbdlr. Sedler og 1900 Rbdlr. Solv, hvilke udgjør deis faste Fond, og i Contanter omtrent 433 Rbdlr. 94 $\frac{1}{2}$ f. Sedler og Tegn, samt 27 Rbdlr. 24 f. rede Solv, der anvendes til at afholde de Udgivter, som Ejd efter anden paakomme. Hvorigt kunne vi henvis til de detaillierte Forklaringer, som indeholdes i de af Selskabets Kasserer og Boghandlings-Kommisioner til 30 Marti 1821 aflagte og i Trykken udgivne Regnskaber.

I Selskabets Kjøbenhavnfske Afdelings General-Forsamling den 30 Marti sidstafvigte blev Professor Finn Magnussen valgt til Formand isteden for Landsoverrets-Professor B. Thorsteinson, som fratraadte, formedelst sin forehavende Reise til Island. Cand. jur. Th. Sveinbjørnsson blev paa ny valgt til Kasserer, men Cadetslerer G. Oddsen til Skriver. Ogsaa blev Studio-L. Theolog. Th. Gudmundsen paa ny valgt til at forvalte Uplag og Udsalg af Selskabets Forlagsverker. Selskabets Afdeling i Island bestyres, som forhen, af Domkirkepræsten i Neikerig A. Helsingør som Formand, af Land- og Hye-Foged S. Thorberg imsej som Kasserer, og Lector Theologie ved den lærde Skole paa Vesterstad, S. Johnsen, som Skriver.

Det islandiske litterære Selskabs Afdeling i Kjøbenhavn, den 25de April 1821.

Indenlandfse Efterretninget;

Da Thorvaldsen, efterat have besegt sit Fædreland, som ikke havde set ham i 25 Aar, ledsgaget af dets bedste Ønsker, var kommen tilbage til Rom, gave hans Konstsbrodre og Venner et stort Gjæstebud til hans Øre, bestaaende af 130 Courants. En tydlig Konsthynder, begeistret af den nordiske Phidias's store Fortjenester, digtede en til denne høitidelige Lejlighed passende Sang, som var sat i Musik af Kocher, en genialt Tonekonstner fra Würtemberg, som i denne Ejd opholder sig i Rom. Digtet blev affjungt over Bordet, og ved Slutningen deraf trædte H. H. Prinds Christian ind i Spisesahlen og bad sin store Landsmand en hjertelig Velkomst. Thorvaldsen har modtaget mange Bestillinger, hvorved Billedhuggerkonsten i Rom faaer ligesom nyt Liv, og paa hvis Fulddendelse de dyrværende Konstnere allerede forud glæde sig. Et af ham fuldført Værk er d. 18 Febr. d. A. blevet opreist i Staden Bante paa den saakaldte Alhelgens Plads. De fornemste Indvænere paa Den havde allerede i Aaret 1817 besittet det hos Konstneren. Det bestaaer af en Blise i Kjæmpestørrelse af Bronze, til Øre for Sir Thomas Maitland, den britiske Lord-Over-Commissair. Mærkeligt nok, at en nordisk Konstners Mettel forhøjligere Hovedstaden for en ionisk Republik.

I nogle Breve, skrevne i Dec. 1820, fra en tydlig Lord, der i denne Ejd gjennemteiser Spanien, berettes, at Levemaaden i Madrid er saa dyre dyr, at et enligt Menneske næsten ikke kan leve der under 3000 Fl. aarlig, og endda maa undvære alle de Begavemmeligheder, han har i det sydlige Tykland for 800 Fl. En dansk Lord, som er ankommen der, skal have tilbragt adskillige Dætter paa Gadene, fordi hans Herhold ikke tillode ham at tilveiebringe saadanne Udgivter. Da han især fællesatte sig med gamle Skrifa-characterers Studium, saa skal hans Papirer have hos Acadeni oppakt stor Præmie, fordi man ansaaede copierede Træk for Chiffre; han blev derfor, som mistænkt for Spionerie, arresteret, men, efter Gaadens Opløsning, igjen sat paa fri God.

Man antager i Almindelighed, at Hunnen af Kanarie fugle ikke synger. Imidlertid eier en Enkefrue i Kjøbenhavn dog en saadan Hun, der